

SA UUE KUNSTI MUUSEUM

ARENGUKAVA 2023-2026

MISSIOON

Pärnu Uue Kunsti Muuseumi missioon on vahendada kunstielu tippsaavutusi kõikjalt üle maailma. Anda eesti kunstnikele, arhitektidele filmiloojatele adekvaatne pilt suures maailmas toimunud arengutest. Olla heaks abiliseks Pärnu linna ja maakonna noortele kultuurihariduse alal. Oleme oma kogudega ainus muuseum Eestis, kus leidub kunstiteoseid üle kogu maailma.

VISIOON

Meie visioon on jätkata kunstiteoste kogumist ja eksponeerimist teemadel, mis väärtustavad varasemate põlvkondade poolt loodud ning erutavad uusi noori põlvkondi. Pärnust on sirgunud märkimisväärselt palju arhitekte, filmiloojaid, kunstnikke. Soovime, et see protsess jätkuks ka edaspidi. Seepärast kavatsime panustada haridusprogrammidesse. Näiteks Pärnu filmifestivali filmide esitamist koolidele oleme praktiseerinud juba üle kolmekümne aasta.

VÄÄRTUSED

Uue Kunsti Muuseumi sihiks on hoida ja tugevdada oma kunstikogu, näituste ja ürituste kavaga erinevate kunstivaldkondade humanistlikku sisu. Elujõudu ja positiivseid hoiakuid kujutava ning stimuleeriva kunsti kogumise ning eksponeerimisega püüame olla toeks neile, kelle vaim on väsinud või kes on elus pettunud. Näituste kavasid koostades ja muutes oleme püüdnud reageerida operatiivselt teemadega, mis toetavad demokraatlikke protsesse maades, kus sõna- ja loomevabadus on ohus (Valgevene, Ukraina, araabia maad). Oleme suutnud pea kolme aastakümne jooksul kasvatada usaldusväärset mitmetes loomevõrgustikes ning muuseumidevahelises koostöös. Kuna paljud teosed on meile annetatud, siis kanname vastutust nende säilimise ja ka teatud regulaarsusega eksponeerimise eest.

KAJASTUS TEISTES ARENGUKAVADES

Viimase 25 aasta arengukavades on Pärnu linn selgelt kajastanud Uue Kunsti Muuseumi tähtsust ja vajadust tagada meie institutsioon vastava ruumiprogrammiga. Näiteks Pärnu linna arengukavas kuni 2035 on Tegevuskava 2021-2025 arengusuuna 8 all UKM tulevik kajastatud järgmiselt:

08203 3.5.2.3 Uue Kunsti Muuseumi rajamine (sh rahvusvahelise arhitektuurikonkursi korraldamine).

See sõnastus on kehtiv, kuid mitu aastat vana. Kui linn leiab vahendid meie muuseumi kinnistamiseks nn Pangamajas, siis on UKMi tulevik kindlustatud järgnevatel aastakümneteks ning saame jätkata ilma uut hoonet ehitamata.

HETKEOLUKORD

2020.aasta sügisel kolis Uue Kunsti Muuseum uude asukohta, milleks on Pärnu Iseseisvusväljaku ääres seisev ajalooline Pangamaja. Imposantse hoone projekteerisid vahetult enne II ilmasõda Eesti ehituskunsti kaks klassikut – Alar Kotli ning Anton Soans. Praegu on muuseumil kasutada maja esimesel korrusel ca 350 ruutmeetrine näitusesaal ja teisel korrusel 415 ruutmeetrine liigendatud näitusesaal pluss vahekorrusel 120 ruutmeetrine saal endiste panganõustajate klaaskabiinidega. Kõrvalruume on vaid 60m2 muuseumi kantseleile ja teoste hoidmiseks. Kuna seda on muuseumi jaoks väga vähe, siis hoiame kolleksiooni endiselt Viljandis, kus on kõik hoiutingimused hästi tagatud. Et tagada ka kõige nõudlikemate kunstiteoste säilimine meie ekspositsioonilal siis varustasime II korruse näitusesaalid kliimaseadmete, videovalve ning reguleeritava valgustusega. Selles abistasid meid Eesti Kunstimuuseumi spetsialistid.

Hetkel pole Pärnus parimat paika kunstimuuseumi arendamiseks kui just aadressil Rüütli 40a, endises Pangamajas, mida pärast Endla sõjatules hävimist kasutati 20 aastat teatrina ning seejärel taas pangana. Kõrge laega suursugune operatsioonisaal ning intiimsed nõustajate kabiinid pakuvad sobivaid ekspositsioonivõimalusi erinevates formaatides kunstiteostele, kaasaarvatud ka pimekabiinid video- ja filmikunstile. Ka asukoht linnaruumis on ülihea, sest kunstihoone asub väljaku ääres, mis on pühendatud Eesti Vabariigi väljakuulutamisele 23.veebruari 1918. Muuseumihoone vahetus naabruses asub Pärnu bussijaam, kus lisaks Eesti siseliinidele peatuvad ka kõik Pärnut läbivad rahvusvahelised bussiliinid.

Kuna SEB-panga kokkutõmbumisel on hoone jagunenud mitmeteks eravaldusteks, osades asuvad bürood ning korterid, siis käivad praegu meil läbirääkimised Pärnu linnaga, eesmärgiks Uue Kunsti Muuseumile vajalike ruumide ostmine linna omandisse või pikaajaliseks üüriks. Arutusel on ikka plaan, milliseid spetsiifilisi ümberehitusi on muuseumi nõuetekohase tegevuse jaoks lähitulevikus vaja teha. Liikumispuuetega inimeste pääsemiseks muuseumi teisele korrusele ja peasaali vahekorrusele tuleb ehitada hoonesse lift, samuti tulevad ringi ehitada tualetid külastajatele, paigaldada seadmed audiovisuaalsete teoste esitamiseks.

Probleemiks on hoidla puudumine Pärnus, mistõttu asub meie kunstikogu Viljandis. Seal on tagatud kõik teoste säilimiseks vajalikud tingimused. Meie nägemuses vajavad Pärnumaa muuseumid ühishoidlat oma museaalide säilitamiseks, sest vedada tulevikus meie kultuuriväärtusi Pärnust Tallinna ja Tartusse rajatavate hoidlatesse on vägagi ebamõistlik.

Hetkel on muuseumil neli koosseisulist töötajat, raamatupidamist korraldab lepinguline firma. Suure osa sisulisest tööst teevad õhinapõhised vabatahtlikud abilised, kes saavad hinge kosutust kokkupuutes kultuuriväärtustega ja kes näituste koostamisel ning kujundamisel tunnevad end kaasloojatena. Enamike näituste korraldamisel on abiks kuraatorid, keda oleme saanud tasustada projektipõhiselt.

Muuseumi töö paremaks korraldamiseks oleks vaja tööle võtta peavarahoidja, sest kolleksioon pidevalt kasvab, samuti vajaksime hädasti turundusjuhti ning haridusprogrammide läbiviijat. Selleks aga on tarvis märkimisväärselt suurendada palgafondi, sest töötamine miinimumpalkade piiridel pole tänapäeval enam jätkusuutlik ega konkurentsivõimeline.

Siin antakse ülevaade asutust puudutavatest põhiandmetest, sh asutuse suurus, personal, statistiline ülevaade, kogud, eelarved eelmistel aastatel, investeeringud jne. Samuti võib lühidalt kirjeldada asutuse ajalugu või olulisimaid teetähiseid, kindlasti tuleks vältida pika ajaloolise kokkuvõtte kirjutamist, selle võib panna lissasse.

PÕHIANDMETE ÜLEVAADE

SA Uue Kunsti Muuseumis töötab põhikohaga 4 töötajat, suveperioodil 2 lisatöötajat ning lepingupõhiselt raamatupidaja. Uue Kunsti Muuseumi kogusse kuulub digitaalselt sisestatud 602 kunstiteost. UKM'i kogu koosneb skulptuuri, foto, graafika/joonistuste ja maalikogust. 2020 aastal toimus Uue Kunsti Muuseumis 12 suurnäitust, mida külastas üle 18 tuhande külastaja. Vastavalt majandusaasta aruandele 2021 olid UKM 2021 olid UKM tulud kokku: 262 039 eur ja kulud : 273 212 eur, põhitegevuse tulem -11 173 eur, Meie omateenitud tulu oli kokku 44 830 .

MEIE TUGEVUSED

- 1. Oleme loonud kunstikogu, kus on esindatud teoseid viiest maailmajaost ja enam kui 150-t loojalt.**
- 2. Eestis pole teist taolist väliskunsti kogu, mis peegeldaks kaasaegseid kunstiotsinguid kogu suurest maailmast.**
- 3. Oleme usaldusväärsed koostööpartnerid Eesti Kunstimuuseumile, Tartu Kunstimuuseumile, Kondase Keskusele, Evald Okase muuseumile, erakogude omanikele Eestis ja ka välismaal.**
- 4. Meil on kujunenud autorite ring kodu- kui välismaal, kelle uusi teoseid püüame regulaarselt eksponeerida.**
- 5. Meie haridusprogramme kasutavad pea kõigi Pärnu koolide kunstiõpetajad.**
- 6. Meie muuseumil on kujunenud sõprade ring, kes külastavad iga-aastaselt Pärnut nii mujalt Eestist kui ka teistest Läänemere-äärsetest riikidest**
- 7. Oleme olnud kutsutud tutvustama eriti väljapaistvaid teoseid meie kolleksioonist Kreekas, Ukrainas, Prantsusmaal, Rootsis, Soomes, Lätis jne.**
- 8. Oleme suutnud üle elada majanduslangused ja ka need perioodid, mil Pärnu linn pole poliitilistel põhjustel meid toetanud.**
- 9. Oleme julgelt korraldanud avalikke arutelusid kultuuriväärtuste kaitsmise, ruumilise planeerimise, sõnavabaduse küsimustes.**
- 10. Oleme suutnud algatada mitmeid rahvusvahelisi projekte, neist silmapaistvam on Läänemere Kunstisadam.**
- 11. Oleme suutnud parematel aastatel kasvatada omatulu kuni 50%-ni muuseumi aastakuludest.**

MEIE NÕRKUSED

- 1. UKM koosseisuline kollektiiv peab töötama suure ülekoormusega, kuna tegevtoetuste nappus ei võimalda koosseisu suurendada.**

2. Meie vajakajäämised on näituste ja ürituste turundamises.
3. Oleme vähe teinud kultuurihariduslikku tööd kohalike poliitikute hulgas, kes sageli ei oska hinnata meie panust kohalikkultuuriellu.
4. Muuseumi kulutused elektrile ja kommunaalkuludele ning üürile on suurenenud väga palju.

KESKKONNA VÕIMALUSED

- **Kasutame vähem energiat tarbivaid valgustus- ja kliimaseadmeid.**
- **Seisame selle eest, et töötades Alar Kotli ning Anton Soansi projekti järgi rajatud ehitismälestises, kaitseme neid ehituskunsti väärtusi, mis selles hoones peituvad.**
- **Oleme teinud seda varem ja jätkame ka tulevikus, et toetame Pärnu linna ajaloo- ja loodusväärtuste säilimist.**
- **Osaleme mälestusmärkide püstitamises Pärnu linna suurkujudele (UKM rajas mälestusmärgi elektri avastajale Georg Wilhelm Richmannile, kes sündis Pärnus 1711.aastal).**
- **Pärnu parkides, jõe- ja merekallastel, mahajäetud tööstusterritooriumidel on ideealsed tingimused loomekursuste ja vabaõhunäituste korraldamiseks.**
- **Säästliku mõtteviisi kultiveerimiseks jätkame iga-aastaseid näitusi ANNA UUS ELU, kus kunstnikud esitavad teoseid, mis loodud ära visatud materjalidest.**
- **Taaskasutame näituste koostamisel ja ülespanemisel varem kasutatud tehnikat ning näituste aluseid. Samuti me ei värvi iga näituse jaoks ruume uut tooni vaid seinte värvimine ja parandamine toimub vastavalt nende seisukorrale.**

KESKKONNA OHUD

- **Kultuurilises keskkonnas on ohuks üleliigne kommertsialiseerumine ning turumajanduslike põhimõtete ülekandmine vaimse kultuuri keskkonda**
  - **Ühe või teise kultuurvaldkonna monopoliseerimine ja sellega kaasnev konkurentsi välistamine. Ehk teisisõnu – ohuks on mõttelaad, et mitte rohkem kui üks muuseum, üks kunstigalerii, üks maalistuudio linnas.**
  - **Jätkuvad epideemialained, mis võivad radikaalselt vähendada muuseumide jt kultuuriasutuste külastamist.**
- Vastukaaluks hakkame korraldama näitusetuure veebis.

EESMÄRGID JA TEGEVUSED

Uue Kunsti Muuseumi strateegiline eesmärk on jääda ja kasvada edasi unikaalse kunstikeskusena, kus kogutakse ja eksponeeritakse kunstnike, filmitegijate, arhitektide loomingut üle kogu maailma. Oleme seadnud sihiks, et käesoleva arengukava (2023 – 2026) lõpuaastal külastab muuseumit vähemalt 50 000 inimest.

Vaatajaskonna laiendamiseks ja seda eriti külastusrände vähenemise tingimustes võtame kasutusele innovatiivseid lahendusi, mis võimaldavad meie kunsti- ja filmikogu külastada distantsilt ehk veebi abil. Selleks on vaja kiirendada meie kogude digitaliseerimist Muis-i jaoks.

Väga oluliseks strateegiliseks eesmärgiks oleme seadnud meie haridusprogrammide uuendamist selliselt, et neid saab kasutada ka veebipõhiselt. Sihiks on, et iga Pärnumaa üldhariduskooli õpilane külastaks vähemalt kord aastas meie muuseumit, et näha kohapeal kunstiväärtuslike teoste originaale.

EESMÄRK 1:

NÄITUSTE JA ÜRITUSTE KÜLASTATAVUSE SUURENDAMINE

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Mõõdik 1. Külastajate arv kasvab kuni 50 000 inimeseni aastas
- Mõõdik 2. Vastukajad meedias – iga näitus leiab vähemalt ühe, suuremad näitused vähemalt 2 – 3 kajastust meedias.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- Tegevus 1 Hea turundus
- Tegevus 2 Väga hea kuraatoritöö, iga näitus või film peab puudutama ja erutama inimesi.

Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:

- Uus algatus 1 Veebipõhised esitlused
- Uus algatus 2 Elavad kohtumised eksponeeritavate teoste autoritega.

EESMÄRK 2:

HARIDUSPROGRAMMIDE AVARDAMINE

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Mõõdik 1 Osavõtivate õpilaste arv (2020-2021 oli ca 1400 õpilast aastas)

Eesmärk on saavutada aastaks 2026 ca 5 000 õpilast aastas.

- Mõõdik 2 Koolidevahelistel kunstiolümpiaadidel saavutatud kohtade arv ja õpilaste huvi kunsti kõrghariduse vastu.

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- Tegevus 1 Korraldame õpilaste vahel konkursse kujutava kunsti, arhitektuuri ja filmikunsti tundmises.
- Tegevus 2 Näituste koostamisel ja kujundamisel arvestame ka pedagoogilisi aspekte.

Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:

- Uus algatus 1 Valmistame ette veebipõhised haridusprogrammid
- Uus algatus 2 Korraldame UKMi poolt konkursse, kus võitjateks kuulutame parimad kaasaegsete kunstide tundjad.

EESMÄRK 3:

UKMI KUNSTI- JA FILMIKOGU TÄIELIK DIGITALISEERIMINE JA JOOKSEV KASVATAMINE

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- Mõõdik 1 Digitaliseeritud teoste arv- Hetkel 602 kunstiteost ja ca 2 000 filmi.

- **Mõõdik 2 Tippkunstnike esindatuse protsent UKM-i kunstikogus. Määrav on rahvusvaheline tuntus.**

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- **Tegevus 1 Sponsorite otsimine, kes on valmis kunstiteoste ostmist toetama**
- **Tegevus 2 Uute ja vähetuntud autorite leidmine, kelle varaste teoste omandamine võib tulevikus meie kogu muuta vägagi haruldaseks.**

Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:

- **Uus algatus 1 Konkursid eriti noortele autoritele (film, arhitektuur, kujutav kunst)**
- **Uus algatus 2 Loomingulised kohtumised noorte kunstihuviliste ja elavate klassikute vahel.**

ORGANISATSIOONI ARENDAMISE EESMÄRK:

SUURENDAME UUE KUNSTI MUUSEUMI TÖÖJÕUDU

Eesmärgi saavutamist mõõtvad andmed:

- **Mõõdik 1 Koosseisuliste töötajate arv 4. Suureneb aastaks 2026 8 – 10 inimeseni .**
- **Mõõdik 2 Vabatahtlike töötajate arv. Vabatahtlike arv suureneb neljalt 10-le.**

Eesmärgi saavutamiseks tehtavad olulisemad tegevused:

- **Tegevus 1 Suurendame piletitulu ning taotleme juurde toetusi linnalt, riigilt, rahvusvahelistest fondidest**
- **Tegevus 2 Pakume vabatahtlikele soodustusi meie näitustel, üritustel, koolitustel osalemiseks.**

Eesmärgi saavutamiseks kavandatavad uued algatused:

- **Uus algatus 1 Viime oma kollektiivi liikmed õppereisidele Läänemere-äärsetesse muuseumidesse**
- **Uus algatus 2 Võtame õppereisidele kaasa ka vabatahtlikke, kes on meid siiani abistanud.**